

НОВІ ПРАВИЛА РЕЄСТРАЦІЇ місця проживання громадян: зміни для ВПО

30.11.2021 року Верховною Радою України був прийнятий в цілому проект Закону України № 4564 від 31.12.2020 року «Про внесення змін до деяких законів України щодо внесення відомостей про зареєстроване місце проживання громадян

України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим та місті Севастополі, а також оформлення документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України».*

КОМУ ЦЕ ПОТРІБНО?

Насправді – це довгоочікувані зміни у законодавстві. Вони мають полегшити вирішення багатьох проблем при отриманні соціальних і адміністративних послуг громадянами України, які мешкають на тимчасово окупованих територіях України, або виїхали звідти на підконтрольну Україні територію з оформленням або без оформлення статусу внутрішньо переміщеної особи.

Допоки діють певні вимоги щодо реєстрації місця проживання особи (на заміну визнаного 2001 року неконституційним інституту прописки), час від часу окремі категорії людей поставали перед складнощами, пов'язаними з відсутністю відповідного штампу в своєму паспорті або з неможливістю внести в паспорт актуальну інформацію щодо місця проживання.

БУЛО

Постановою КМУ від 02.03.2016 року №207 встановлено правила реєстрації місця проживання громадян – функцію з реєстрації місця проживання передано до виконавчих органів територіальних громад. Реєстраційні дії провадились виконкомом тієї адміністративної одиниці, на яку поширювались повноваження відповідної сільської, селищної або міської ради. Тому органи реєстрації, які знаходяться на підконтрольній Уряду Україні території, не могли ані проводити реєстрацію місця проживання особи на тимчасово окупованих територіях, ані вносити інформацію про зареєстроване (до початку конфлікту) місце проживання особи на тимчасово окупованих територіях України (ТОТ).

Особливо гострою ця проблема ставала для дітей-ВПО, які отримали свій перший паспорт громадянина України без відмітки про зареєстроване місце проживання. Наслідком цього були певні побутові проблеми, які виникали через суто технічну бюрократичну помилку – неможливість зазначити в своїх документах офіційну адресу місця реєстрації.

Ба більше, іноді траплялись випадки, коли дітям відмовляли в оформленні довідки внутрішньо переміщеної особи тільки з тієї формальної підстави, що в отриманому паспорті був відсутній запис про місце реєстрації на ТОТ України.

Не менше проблем виникало і у дорослих, яким при оформленні нового паспорта категорично відмовляли продублювати зі «старого» документа відомості щодо реєстрації місця проживання.

СТАЛО

✓ **Законом підтверджено**, що оформлення/обмін документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України, або документів, що посвідчують особу та підтверджують її спеціальний статус, вклеювання у визначених законодавством випадках фотокартки при досягненні відповідного віку в паспорт громадянина України здійснюється установою ДМС України – за місцем звернення особи.

Водночас відповідними змінами до Закону України № 1706-VII внутрішньо переміщеним особам надана можливість вирішення всіх перелічених питань не тільки за місцем їх фактичного проживання, а також – за місцем звернення.

✓ **Значно розширено** перелік джерел інформації (державних реєстрів), які можуть використовуватись для підтвердження при внесенні відомостей про зареєстроване місце проживання особи на ТОТ України: Державний реєстр виборців, Єдиний державний демографічний реєстр, Державний реєстр актів цивільного стану громадян, реєстри територіальних громад, Єдина інформаційна база даних про внутрішньо переміщених осіб.

Дозволяється також використовувати для цього відомості, які містяться в документі, що підлягає обміну.

✓ **Внесення відомостей** про зареєстроване місце проживання до документів, що посвідчують особу неповнолітнім здійснюється на підставі:

- **документа**, що підтверджує право на проживання в житлі, що знаходиться на ТОТ України, самої дитини або її законних представників чи одного з них, з ким проживає дитина, та заяви такого законного представника; або
- **відомостей** про зареєстроване місце проживання законних представників дитини або одного з них, які містяться в належних їм документах, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України.

* Законопроект після підпису Президентом був опублікований 21.12.2021 р. в офіційному виданні "Голос України", та вступає в силу 21.03.2022 р. (3 місяці після оприлюднення)

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

за підтримки програми Агентства США за міжнародного розвитку (USAID) «Права людини в дії», яка виконується Українською Гельсінською спілкою з прав людини.

Підготовлено в приймальні УГСПЛ м. Суми

УКРАЇНЬСЬКА ГЕЛЬСІНСЬКА
СПІЛКА З ПРАВ ЛЮДИНИ